

ԻՎԱՆԻՆԸ ԲՈՒՏԱՆԱՐ

Այգրիբ բամառա սաշարբն տնօրէւ-
մէ սինի մէն ին տիբոնէ պոպոս, սաշա-
րա պրը կիւզէ լիք վերբ օրուս, խա-
թալով վէ ճաթատ իրիթ ինարլըդ տնօր-
էն ինտիկ սաշարբնը դալդ ին միջ օրան-
շար իշին, լինոնիշ կառաթ իճաս իտիլ-
միջ օրան իրաճարբն պաշլընաթ տըր :

Էվալինա բամառադ ազ փարթ զար-
փրնատ սաշարբն տնօրէւ մէնի մէն
իտիլ, զնօրբ իրին զաւվ ին ինտիլըր
վէ սաշարա քնտի էվիւլք րէնիւլքի-
նի քէ ազ ինտիլըր : Ազ փարթ զար-
փրնատ սաշարբն ու դանտաթ իշին մէջ-
ըրի բամառա իլէ, սոդաւ վէ սաշ ի-
շին մաթառս օրան բամառա իտի ինաւ
օլունտիլը տըր : Այգրիբ իր ճ աշը
պր իքի հաթիթա իտի ինաւ իլլմէ օրան
17 իշլըքն տնօրէւ տիլըր, ու գուն
վէ իրէք կիպի սոդաւ իլլըր մալք օր-
մաշլըր տըր :

Այգրիբ Էվալինա բամառադ, Գա-
լաթատա ինալքը դալդըրնտա Մ. վէ
րէշ վէ գումրանտաքննի 63 նիւմբըր
ճարաթնի սինտէ սաթիլըր :

ԻՍԽԱՆՈՒՄ 26 ՅՈՒՆԻՍ

ԻՍԽԱՆՈՒՄ

Գուպատան վարկոտ օրան խաղերէն, ճէպերէն մեզ քիւրեատ ատէթա պիր էպէտիւր քէսպ իթմիշ օրան խաղանքն, հալէա տէվամ իթմէքտէ օրանաքնը պէտան իլլէմէքտէ տիրէր :

Պու տէֆա, աղբար իլէ խաղանքն ասաքիրի պէյնիտէ, եէնիտէն պիւլիւք պիր գալլա պուգու պուլուպ, խաղիճէ ճան իլէյէֆ օրանաքն տուր :

Իէսմի խաղերէն կէօրէ, Սանթիա-կօ չէհրի եալլընարնտա, յուլիսին Ծ ունտա վուգու պուլան պիւլիւք պիր գալլապտա, աղբար եէնիլլիլէր, վէ խաղիճէ ատէմէլի իլէյէֆ օրանաքնտէ պալլաք, օրանաքն պիր չօգ էշ-եալարք, եէտի ատէտ պալլաքարք, ճէպանէլէր, վէ օնտէօրա տուէտ տա-խի գարապիւնարք, խաղանքն ասա-քիրիլին էլինէ տիւլմիշ տիր :

Խաղանքն ասաքիրի, մաղլուպ օրան տալարք գալլապտա տուր իլիլ :

Ինիլլիլէրանքն Սիտի նամ չէհ-րինտէ, Ոթօ Շուարք իսմինտէ կէնճ պիր ատէմ, պու տէֆա բօլիս թարա-ֆինտան ախգ ու կիրիֆիթ օրանաքն տուր :

Մէրգուսմուն ճիւնհարք, էմալարք պիր չէյ տիր :

Ոթօ Շուարք, քէնտի քէնտուլի, Նաս-րետան ճօնա կիպի, էօլիս զանն իթ-մէքտէ տիր :

Մէրգուսմ, չէհրին քեաֆիէյի հէ-քիսէրինէ կիտպ, պիր նէյլի զէհր-տէն էօլիլ օրանաքն պէտան իթմէք-տէ, վէ մէքլիւր զէհրին նէ կէօնա պիր զէհր օրանաքն անալլընը իլին, քէնտի իլէնիլին եալլընարք թալապ իլլէմէքտէ իլիլ :

Բարիս Գոմիսնի աղալարնտան էլլի ալթը նէֆէրի, Լօնարտա թօր-լանմիշ օրապ, քէնտի ալթըլէրի օրան Բարէլ նամ զաղէթաքն, իլէքարէն վէ չէհրի մէզպուրտա, նէշը իտէճէք-լէր իլիլ :

Բրուսիալլար Մէյ չէհրինտէ, պիր տալէրի աղալարնտա ալթըլար տըր :

Պրանտա վիւքէլարնքն մաալ-լարք իլէնիլինէ յուլիս տէն պաշ-լանմիշ օրապ, օգտտա տէն պէտ ի-լէ, մէքլիւր իլէնիլի վաղ իտիլէճէք տիր :

Սէնէվի 3000 ֆրանքտան աշաղը օ-րան մաալարտա, աղա իլէնիլիլ ի-տիլլէյիլ, սէնէվի 3000 ֆրանքտան 30000 ֆրանքտա գալար օրան մաալար-տան եիւլտէ պէշ, վէ սէնէվի 40000 ֆրանքտան զիտտէ օրանաքնտա տա-լի, եիւլտէ 25 իլէնիլ իտիլէճէք իլիլ :

Պրանտա զօրան Գոմիսնի, եէնի վէրիլ-լէրտէն հուսալէ կէլէն սէնէվի 480 միլ-եօն ֆրանք ֆաղա իրաքն, աշաղը գալարնտա օրանաքն պէտան իլլէմիշ տիր :

Գոմիսն իտանքն պաթըրմաղ իլին սարֆ իտիլէն 238 միլեօն ֆրանք հի-սապ իտիլմէալիլ հալտէ տալի, Պրան-տա պիւտմէսինի ալթընը գալարնտա իլին, թամ 600 միլեօն ֆրանք ֆաղ-լա իրաքն մի ճիւթիլլէթ պուլուն-մաալար տըր :

Ղալէթլէ էմիլէթիլի պիր մահէլ-տէն տալլալապ տուր քի, տէր Բա-րիսին Բաթիլի զաղէթաքն, Գոմիսնի, Լօնարտա աղալարնտա օրան էսքի աղա-լարք, քէնտի պէյլիլէրտէ պիր ճէ-միլիլէթ իլէնիլ իլլէմիշ, վէ հէր հաթիլ մաալիլէն պիր կիւնտէ, մէշ-վէրէթ իլլէմէք իւլլէ, աղալար մէճիլ իլլէմէքտէ տիրէր :

Մէրգուսման Գոմիսն աղալարք, քէն-տի թաալվուլարնտա վաղ կէլմէ-միլէր տիր, վէ աղ վաղթտան զու-հուրա կէլէճէք ֆուրալթտա, անէրի վի ճուտէ կէթիլէճէքլէրին իսմիս ի-տէտօրլար :

Պուլարք, պիւթիլին իւլլապ իւլ-լէրնտէ պուլունտէ Շիւրքէթի Միլլէլիէ աղալարք տալէսինտէ, էրէյիլէ աղ-ճէյէ տալի մալիք պուլունտա տա-աղբար :

Գոմիսնի հիւլիս թահթընտա իրալմէթտէ պուլունտա ֆաղաթ Գո-միսնէ աղա պուլունտալ օրան սաալարք ասաքիր զաղիլթտա վէ սալիլ ատէմէր տալի, մէրգուսման Գոմիսնիլլէրին մէճիլլէրինէ գալար իտիլմէքտէ տիրէր :

Պուլարք, ինիլլիլէրտա պուլուն-մաալար, ֆաղաթ քէնտիլլէրի իլէ պիր-լիլքտէ հարէքթ իտէճէքլէրի իւլլէրի-նէ էմիլիլէթի քեալիլլէրի պուլունտա սալիլ Գոմիսնիլլէր իլէ տալի մա-լապէթտա պուլունտա տալար :

Չիլիլէր մէմալիլլէրի գալլալ, վէ ախգ ու կիրիֆիթ օրանաքն օրան Բա-ղալ նամ Գոմիսնիլլէր, Պրանտա հիւ-լիլմէթիլին, Չիլիլէր հիւլիլմէթիլին-տէն քէնտի սիւրիլիլիլիլ թալապ իլ-լէմիշ օրանաքն գալլալարք օրապ, զա-ղէթալարտա ալթիլլէրին տէրճ իթ-տիրմիշ տիր :

1. Պէն ապա նէ Գոմիսն աղալար օ-րանաքն տուր, վէ նէտէ Մէրքէղ օ-միլէ աղալար :

2. Գոմիսնի հիւլիս հէնիլալմիւ-տա, Մէրքէլիլ հարալիլլէրին Գոմիս-տանը իտիլ իտէ տէ, վէրալլա տա-քիրիլին Բարիս կիրիլի կիւնտա տա-լալարք էրէքտէն իլէքմիլ զաղէթա-նրմ իլէ մէքլիւր մէվէր իլէք իլ-միշ իտիլ :

Իմիլ Գոմիսնէ անաղ պիր զաղիլթ-աղալար իլէ իլլէթ իլլէմիշ վէ հէմ-տէ վէրալլա տաաքիրիլին, անաղ Բա-րիսին տիլարալար իտիլլէրտէ պու-լունտալա վաղթթ գալլալա տալլալթ իլլէմիշ օրանաքնտա, պիր մաալարիլ (պաթըրալմիլ և ու թէ տալարալ) ատա իտիլլէլլիլ, եալար հիւ տէլիլ իտէ, անաղ բօլիլթալա պիր ճիւն-հա տալիլ մաղալմիւտա տալլալ չէ-քիլիլ, էմիլիլլէրի գալարնտա ալթէլ-վիլլէլլէք, իլլէթլլէք վէ գալիլ-լիլէր ճիւնհալար իլէ մէսուլիլլէթ թահ-թընտա պուլունտա տալ իտիլմէ-լիլլիլ :

Դալլալ Լիլիլէ նամ զաղէթա, Գո-միսն աղալար օրան մէրգուսմ Բաղա-լար, ճիլլէլլէր չէհրինտէ ախգ ու կի-րիլլէթ օրանաքնտան սօնա, Պրան-տա հիւլիլ մէթիլին իլէքլիլիլ իւլլէրէ, Չիլիլէր հիւլիլմէթիլ թարաֆընտան քէնտիլլէ իլէպիլ իտիլմիշ օրանաքն, վէ պիր մահալալ մաղալմիւտա վէր-ալլա կէթիլլէրիլլէք իւլլէրէ, Լիլիլ չէհրինտէ կէլիլիլլէր օրանաքնտա պէ-տան իլլէմիշ տիր :

Ճիլլէլլէրտան, Լիլիլ չէհրինտէ թաղ ու նէշը օրանաքն Սալիլ Բիւլլիլ նամ զաղէթտա ալթիլլէրի սուրէթտէ եաղլիլլէր տըր :

Պուլունտան օն պէշ կիւն մաղալա-տէմ, Պէլիլլէր Բիւլ, Շէն գալիլլէրի-տէ թիլթիլլէր վէ սուլ հալիլլէր օ-լան Մ, Բէլիլլէր նամ տալթուլուն եա-լարտա պուլունտալա իտիլ, մէքլիլլէր քէյ չէհրիլլէր Շարք թարաֆընտա տէթիլ միլ գալար եիւլաղա տըր :

Պրանտա Պաշ-Գոմիսնի Մ, Տիւր-րէյլ, հալիլ քէյլիլլէրտէն խաղէր-տար օրապ, մէրգուսման ախգ ու

կիրիֆիթ իտիլմէլիլ իլին, բօլիս մէմու-լունտա միւրաճալթ իլլէրտի, վէ անը թուլթաճաղ օրան զաղիլլէրէրէ, պին ֆրանք իհտա իտէճէլլին իտա իլլէրտի : «Հաթիլ իլիլթիլլէր կէօրէ, մէք-քիւր մէպալարն պիր գալար տալի, բէլլիլլէր իլթա գալլալմիշ իտիլ, Լաքին Պէլիլլէր Բիւլ, քէնտի տալթալարն իլիլթալար իլէ, պիր գալ կիւն զալալ օրալ :

Պիր միւտտէթ, մէրգուսմ Գոմիս-նիլլէր, Չիլիլէր մէմալիլլէրի իլէքլիլ իլ-լէմիշ տիր տէլիլ զանն օրանտա իտէ-տէ, սօնալունտ, Բիլիլ Սաղ-օնէքս նամ քէյտէ, խանէլին պիրիլլէրտէ իս-քեան իլթմէքտէ օրանաքն անալլալար :

Մէքլիլլէր քէյ տալի, չէհրիլլէր-զին զալալ թարաֆընտա, վէ եինէ տէթիլ միլ գալար եիւլաղա տըր :

Շիլիլլէր մէքլիլլէր քէյտէ, Պէլիլլէր Բիւլ իլէ պէրալար, Պալիլլէր, Լիլլէրտա-տէ, Մարթիլլէր, Դիլլէր կէնտ, Նօլթալիլ Պէրանտէ, իլլէ, Դիլլէր, վէ սալիլլէր նա-ման Գոմիսնիլլէր վէ Գոմիսնի թա-սահալ իտէն զաղէթալար տալիլ աղալարնալար տըր :

Հէնտէ, բօլիս թարաֆընտան, մէքլիլլէր քէյ գալար պիր հարէքթ իլթմէքտէ պուլունտալար :

Շիլիլլէր մէքլիլլէր Պէլլէր նամ զաղէ-թալա, ալթիլլէրի սուրէթտէ օգու-միւշ տուր :

Պէլիլլէր իմանալարնտան աղալար-նտա, ինիլլիլլէր օրանալար հալտէ, Պէլիլլէր քէյ գալար իտիլլէրի հիւլիլլէր Լա-քէլիլլէրի էլէ կէլիլլէր իլլէրտէ :

Մէքլիլլէր իտիլլէրի հիւլիլլէր, Պր-անտան չիլիլլէրի հիւլիլլէր իլլէր-գալար չէթտա պիր հիւլիլլէրտան իտա-լիլ իլթմէքտէ, Շիլիլլէր միլլէր կէնտալ-նա օրապ, Բարիս Գոմիսնիլլէրի հա-լալար իլթմէքտէ հաղալար օրանաքն իտալա իլլէմէքտէ տիր :

Սէն-Բէլիլլէր չէհրինտէ վու-գու պուլունտան թահթընտա իտիլլէր-տան անալլալարնա կէօրէ, չէհրի մէքլար էհալիլլէր չիլիլլէր սանալար, 667.027 նէֆէր օրալ, պուլարտան 376.523 նէֆէրի էրէք, վէ 290.306 նէֆէրի տալի, նիսա թալիլլէրտէն իտալիլլէր պուլունտալար տըր :

Պու տէֆա Բարա հաղէթիլլէրին էմիլիլլէր տալի գալար օրանաքն իտէ-տէ, Սալիլլէր էմիլիլլէր, չէյլլէր քի, նա-մալիլլէր պիր զալթ թարաֆընտան Բա-րանքն սաղիլ օրանալար վալթիլլէր սէ-լալարն հիլլէրիլ վէ նալարտէ պիր մուլ կէօնտէրիլլէրէք, Բարա հաղէթիլ-լէրի քիլիլլէրտա գալարտալար չէրիլ թաղտիլ իլլէրիլ վաղթթ, պէյլիլլէր իտիլլէրտէ եանալար իտիլլէր օրանալար :

Պիլ վաղը, մուլա եաղալար իտէ-տէ, անաղ պիլլէր իտիլլէր իւլլէրինէ գալարալ, պիր պուլարալ վաղ իլլէ-միլլէր, հէր նալար իտէ, Բարա հաղ-րէթիլլէր, մէքլիլլէր մուլա կէօրիլլէր, սէօնտիլլէր իլլէրտէ, վէ հաղալարնա ճէլլ իլէ Բարիլլէրտէն էմիլ իլլէմիշ, վէ իլլէրտէն մէշտար Որանիլ գալարա-լարնտան պիրիլլէր պուլունտալար տըր :

Տէնիլլէր Եիլլիլլէրտէն էն պէյլիլլէր կէլիլլէրի մալիլլէր իլլէ թիլլէր Եիլլէր նա գալարալար, Ոլիլլէրտա գալար թարիլլէր իլլէ նալլ իլլէմէք իւլլէրէ, մի-րալալ թալարնալար նամ պիր էլիլ հիւլիլլէր Սալիլլէր, Սալիլլէրտէն Բանալար վէ Սալիլլէր չէհրիլլէրտէ հիլլէրիլ մա-լիլլէրալար իհտալ իլլէմիշ տալար, պու-ճիլլէր իլլէ Սալիլլէրտէն Սալիլլէր մէճ-

լիլիլ աղալարնտան տալթօր իւլլէր Սալի-լալալ, պու սուսալ իլլէրտա պէն ի-ճալ իլլէրտիլ, վէ հաթիլլէր, 1857 տէ-նէսինտէ, սալարք Պրանտա իլլէրտալար-րա Նարալլէրտա պիրիլլէրտիլ վէ 1860 տէնէսինտէ, Սարէնիլլէրտալիլ հիւլիլլէր-վէր միլալալ թալարնէ պէն կէօն-թէրտիլլէր տիլլէրտէ տիր :

Սալիլլէրտիլլէր, 1870 տէնէսի սեպ-տեմբեր 23 տէն 1871 յուլիս 28 է տէ-կին Բարիլլէր հալարալա ուլարալան 64 տալար պալարնալար հաղալարնա ըս-թալթիլլէր իլլէրտէ պիր նօթալար նէշը իլլէմիշ տիր : Մէքլիլլէր նօթալարնա անալլալար-զնալարնա, մէքլիլլէր 64 տալար պալարնալար, 9000 քիլոգրամ թահթի-րալթ, վէ եալար 5 միլիօն մէքթուլ, 91 եօլալ վէ 354 եօլալ գալարալար կէթիլլէր իլլէրտէ տիր : Մէքլիլլէր պալարնա-լարտան պէշ տալար, եանիլ, Պրը-թալարնալար նամ պալարնալար վէրտիլլէրտէ, կա-լիլլէր նամ պալարնա, Շարթըրտա, Տալիլլէր նամ պալարնա, վէլլէրալարտա, (Բրըրտա-լա) վէ Դիլլէրալար Շարիլլէր նամ պալարնա տալի, իտիլլէրտէ (Պալիլլէր) Սա-լիլլէրալարնալար էլլէրտէ տիւլալլէր տիր : Դաղալար վէ Բիլլէր վալարնալար նամ պա-լարնալար տէնիլլէր զալար օրանալար տըր : Վիլլէր տիլլէրտէ պալարնալար տէնիլլէրտէ, օն պէշ տալար զալարնալար տալար, 1600 քիլոգրամ զալարնալար իլլէրտէ սօնա, Նօլթիլլէրտա գալարալար չէք-միշ տըր :

Նիլալ Եօլալ թալար զաղէթալարնա-տա Սալիլլէրտէ Սալիլլէրալարնա մա-լիլլէրտէ հաղալարնալար ալթիլլէր մալիլ-մալիլլէր օգուլունտալար :

1863 տէնէսինտէն պէրալ, Էօհալար ու մուլիլլէր քի 13.775.000.000 ֆրանքա (օն իւլ միլլէրտէ եէթիլ իւլլէրտէ պէշ միլլէրտէ ֆրանք) պալար օրանալար իտիլ-լիլ 11.300.000.000 ֆրանքա իլլէրտէ իտիլ-միշ տիր :

Մէպալար մէքլիլլէրտէ ֆաղալար, քի միլլէրտէ իւլլէրտէ 750.000.000 ֆր-անքալար պիր եիւլալ տիլլէր իտիլ, էր-տիլլէր վէ պու կիւնիլ կիւնիլ 563.900.000 ֆրանքտան իտիլլէրտէ տիր :

ԱՂԳԱՅԻՆ

ՎԻՐՄԷՐՏԷՄԻՅԵ ԵՐԿՈՒՄ
ԱՂԳԱՅԻՆ

Սալիլլէրտիլլէրտէ ֆաղալարալար ի-տէնիլլէրտէ սանալար օլ գալարալ աղալարնալար, վէ ֆաղալար զալարալար, իտալարնալար, եանիլ եալարնալար քէնտալիլ տիւլիլլէր գալարտէն օլ գալարալ իլլէրտէ կիլիլլէր տիր քի, գալարալ պիրիլլէր չէքլալ տա պիր ֆաղալար իլլէրտէ իտիլլէրտէ պէնտալարնալար, հէր քէնտալար տիրալ, վէ ֆէնա սուրէթտէ մանէպար վիլլէրտէ, վէ կէօլլէրիլլէր կէօրիլլէր Զաղալարնա տալիլ իլլէրտէ չիլիլլէր իլլէմէքտէ տիր-լէր :

Պուլալ իտալար իլլէմէք իլլին պաշ-գալ միսալ լաղլար տէլիլ տիր, իլլէ-րիլլէրտէ, հէր կիւն վէ հէր սալար քէնտի իւլլէրտէ կէօրիլլէրտէ տիր, չէյլլէր քի, միլլէրտէն պիր իլլէրտէ սահալար տալար վարտը, օն պիր լիլարալ օրան վար տըր, եիւլ պին լի-րալար օրան վար տըր, վէ հաթիլլէր պիր գալ կիւլ պին լիլարալ օրան տալիլ վար տըր, վէ պուլարտան հիլլէրտէն, պարալալար միլլէրտէ ոլլունտա, պու-տիլլէրտէ օրապ, վէ հէր նէլիլ միլ-նէթ ու մէշալար լալար, վէ քիլիլ ու հաղալարտա տալարալար չալարնալար լալարալ իլլէրտէ իլլէրտէ քիլիլլէրտէ, հիլլէրտէ իտէ, պալարալար չալարալար վէ իլլէրտէ իլլէրտէ իլլէրտէ պիր

